

ABONAMENTUL:

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 Bl.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Românilor Nr. 1/A
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ

Trăiască Regele!

Astăzi Majestatea Sa Regele Ferdinand I. al României împlinește 53 de ani.

Să ne aducem aminte.

Peste câteva zile vor fi 6 ani, de când la locul acesta plângeam moartea regelui Carol și aceeași mână, care așterne azi aceste rânduri, scria atunci: „Cu capul plecat spre racla, ce ascunde moaștele primului rege al României, cu durerea încă nestinsă în suflet pentru mutarea dela noi a celui mai mare domn român, aducem salutul nostru cuvios regelui Ferdinand. Domnul României este reprezentantul consacrat al solidarității naționale și culturale a tuturor românilor și nici o diferențiere geografică ori politică nu va mai fi în stare vreodată să aducă orice știrbire acestei solidarități.

Dela marel său unchiu regele Ferdinand a moștenit tronul României, dar tot atunci el a moștenit și scutul de apărare a unității etnice și culturale a tuturor Românilor. Și dacă regele Ferdinand va trebui să joare în fața Țării-Românești, că-i va fi păriate bun și ocrotitor, tot atunci la altarul din cămăruța ascunsă a inimei sale cinstitute el va trebui să joare înaintea lui Dumnezeu că va fi scut de apărare unității etnice și culturale a tuturor Românilor. *Nădăjdulm, că înțelepciunea și vitejia Domnitorului român și lumina sfințitorilor săi pătrunși de cel mai sacru patriotism va conduce la bun sfârșit destinul mult cercatului nostru neam.*

În mijlocul bubitului de tunuri și în zgomotul asurzitor al evenimentelor, ce aprindeau lumea din patru colțuri, auziam șoapta tainică a istoriei, care-și țesea pânăza ascultând imperativul inexorabil al legilor firești. Și nu ne-am înșelat.

În cămăruța ascunsă a inimei sale cinstitute, într'adevăr, regele Ferdinand al României jurase înaintea lui Dumnezeu, că va fi scut de apărare unității tuturor Românilor și înțelepciunea Lui și vitejia Lui a dus la bun sfârșit destinul mult cercatului nostru neam.

Cu cât zilele se vor scufunda tot mai multe în oceanul fără margini al vremii, cu atât va crește tot mai luminos și încercuit de aureola gloriei neperitoare chipul legendar al Domnului român, care după suferinți de aproape 2 mii de ani a reunit neamul românesc între hotarele fixate de geniul divului Traian și care astfel, iată cu înțelepciunea și vitejia sa a dus la bun sfârșit destinul neamului nostru.

În lumea întreagă nu este azi rege mai iubit, ca regele Ferdinand I-ul al României. Fără îndoială va răsări odată condeiul maestrului, care-i va zugrăvi icoana istorică pentru veșie. Un nou Tacit, care prin urzeala înlănturii faptelor fără număr, cari făuresc istoria, va ști să evidențieze puterea unei voinți hotărâte, străfulgerarea unui suflet ieșit din carnea-i proprie și întovărășit cu sufletul unui neam întreg, hotărât să închine jertfa sângelui pentru dreptatea doririlor sale. Acea voință hotărâtă și acel suflet contopit cu sufletul întregului neam românesc era regele Ferdinand al tuturor românilor.

Blăd. cu zimbetul iubirei deaproapelui pe buze, cu ochii strălucitori parecă veșnic în lacrimi scaldată, totdeauna iertător, fără să lăstească vre-odată cuvânt de ocară, dar energic, hotărât și dăruitor pentru binele țării, pentru orișicine miluitor, dar rece ca un sloiu de gheață în fața osanalelor izvoirite din adulații transparente ale slăbiciunii-

lor omenesți, regele Ferdinand, în mijlocul unei societăți frământată de toate viciile vremilor de adâni prefaceri, e stâncă de granit, în jurul căreia se cristalizează noua viață a neamului românesc.

Fără urmă de îndoială regele Ferdinand în clipa cea mare și hotărâtoare, simțind chemarea nesfârșitoare a istoriei, și-a luat locul în fruntea națiunii sale și gata la supremă jertfă, trecând prin martiriul celor Mai chinătoare suferinți, a dus la bun sfârșit destinul neamului nostru.

Asum câteva zile, pe pieptul Lui, Franța glorioasă a cinat cea mai înaltă distincție militară, ce se poate da vreunui erou, iar istoria civilizațiunii îi va oferi medalia înțelepciunii.

Însoțit de nefățărta iubire a unui neam desrobot se va înălța astăzi în toate bisericile țării fumul de tămâie cu rugăciuni pentru preamărirea celui mai vrednic Suveran.

Trăiască Regele!

Războiul polono-rus.

Comunicat oficial polon.

Varșovia. — La 18 August, detașamentele polone din Posen, prin contra atacuri viguroase au alungat dușmanul din localitatea Brodinka. Aviatorii poloni din sectorul Lipno constată, că rușii au început evacuarea acestor ținuturi retrăgându-se cu mare grabă. Trupele polone, în ultimele zile victorioase au făcut 15 mii de prizonieri și mult material de război. La Sachocov, grupul condus de colonelul Drecher, printr'un strălucit atac de cavalerie a risipit o brigadă bolșevică și a ocupat orașul Pulsik. Bolșevicii în retragerea lor au luat cu dânsii ca ostatici pe primarul orașului și alți câțiva notabili.

În regiunea Varșovia, bolșevicii continuă a se retrage. Regimentele din Posen, urmărind dușmanul, au intrat în orașul Novominsk, unde au fost primite cu însuflețire de către populație. — Pe frontul răsăritean ostirea polonă își continuă victorioasă înaintarea. Pe frontul nordic au fost reocupate de către armata polonă orașele Calusim, Siedelez, Mindzizek, Vișnița și Vlodov.

Pe întreg frontul, polonii au nimicit complet 4 divizii dușmane, capturând până acum peste 50 mii de prizonieri, 20 tunuri și 70 mitraliere. Prada de război crește mereu.

Pe frontul sudic trupele polone se regrupează pentru a ține piept dușmanului care încearcă să înainteze spre Lemberg.

Stema Mărășeștilor.

„Monitorul Oficial,, publică legea după care satul Mărășești este declarat comună urbană, păstrându-și aceeași denumire.

Stema orașului Mărășești va reprezenta pe Sf. arhanghel Mihail doborând pe Lucifer și va purta deviza:

„Pe aici nu se trece”.

Avis

Pentru retragerea din circulație a coroanelor.

Se aduce la cunoștința generală că retragerea din circulație a coroanelor se va face în modul următor:

În zilele de 20, 21, 22, 23 și 24 August 1920 se va face declarațiunea coroanelor ce posedă fiecare în fața comisiunilor anume instituite: în comunele rurale la primăria comunei unde declarațiunea se face verbal, iar în comunele urbane la oficiile de schimb din acea comună unde declarațiunea se va face în scris pe formulare ce se vor pune gratuit la dispozițiunea publicului.

Conform art. 4 din regulament declarațiunea și depunerea se face pentru fiecare familie sau menaj, de capul familiei sau menajului.

În zilele de 1 Septembrie — 10 Septembrie 1920 se va face depunerea coroanelor declarate, în pachetele de câte 100 bilete, grupate pe fel de bucăți adică de 1, 2, 10, 20, 50, 100, 1000, 10.000 coroane, cu numărul bucăților și felul biletelor scris vizibil pe ele. Biletele vor fi bine întinse și desdoite cu îngrijire.

După trecerea termenului de declarație și depunere nu se vor mai primi sub nici un motiv nici declarațiuni nici depuneri căci coroanele încetează de a mai avea putere liberatorie în tot cuprinsul regatului României.

La schimb se vor primi numai coroanele ștampilate cu timbrul special. Cele albe nu se primesc la schimb. În schimbul coroanelor se va da depunătorilor, socotit pe cursul schimbului ce se va fixa ulterior și aviza la timp, 60 la sută din contravaloarea în lei în bilete și cercuri ale Băncii Naționale, iar pentru restul de 40 la sută se va libera chitanță, netransmisibilă, care se va rambursa în termen de 3 luni în condițiunile ce se vor stabili și publica prin Monitorul Oficial.

Biletele de 10.000 coroane nu se plătesc de ocamdată: ele se depun spre verificare și contravaloarea lor se va plăti numai cu avizul ministerului de finanțe.

Acei cari vor face declarațiuni neexacte sau vor face încercare a face fraude sau speculă, vor fi amendați cu amendă de 5000—50.000 lei, iar moneda care va face obiectul delictului se va confisca în folosul statului.

Complicii și tănuitorii se vor pedepsi cu aceeași pedeapsă ca și autorul principal.

Denunțătorii și constatatorii vor primi o primă până la 40 la sută din valoarea sumelor confiscate și amenzi rămasă definitivă și încasată de stat.

Directorul contabilității generale a statului și datorii publice
 (ss) I. Angelescu.

Ministerul finanțelor
 (ss) Take Ionescu.

Dela prezidenția comisiunii de schimbare.

După încunoștințarea celor de mai sus, mai aduc următoarele la cunoștința publicului arădan:

I. Schimbul coroanelor pe teritoriul orașului Arad o efectuește pentru: circumscripția I și II banca „Victoria”, pentru circumscripția III și IV banca „Aradana”, pentru circumscripția V și VI Perceptoratul orașenesc.

Circumscripția I, sediul: fosta școală comercială superioară.

Circumscripției îi aparține teritoriul cuprins între străzile de mai jos: Podul ce duce la cetate, strada Moise Nicoară (Petofi utca), str. Mihai Eminescu (Deák Ferencz u.), strada Vasile Stroescu (Teleki), Calea Andrei Saguna (Variassy L.), Canalul apei vie, Hotarul comunei Micălaca și Mureș.

INFORMAȚII.

Circumscripția II, sediul: Căminul muncitorilor;

Circumscripției îi aparține teritoriul cuprins între străzile de mai jos: Mureșul, extremitatea sud-vestică a străzii Nouă (Uj utca), strada Töltés, Calea Andrei Șaguna (Variassy L.), strada Vasile Stroescu (Teleky), strada Mihail Eminescu (Deák Ferencz), strada Moise Nicoră (Petöffi), și podul ce duce în cetate. Acestei circumscripții îi aparține și cetatea.

Circumscripția III, sediul: grădina de copii din strada Coasei (Kasza).

Circumscripției îi aparține teritoriul cuprins între străzile de mai jos: Calea Andrei Șaguna (Variassy L.), Canalul de apă vie, Pădurea Ceala, Mureșul Strada Nouă (Uj u.) până la capătul sud-vestic și strada Töltés.

Circumscripția IV, sediul: edificiul școlii din Piața Ștefan cel Mare (Béla tér).

Circumscripției îi aparține teritoriul cuprins între străzile: Canalul de apă vie, Calea Vársártéri, Calea Aurel Vlaicu (Pécskai ut), Calea 6 vânători (Kürtös ut) peste linia ferată a CFR., strada Kalasz, strada Baross Gábor, hotarul exterior calea către Szentleányfalva, str. Apaffy și hotarul Micalăcii.

Circumscripția V, sediul: edificiul grădinei de copii din Șega.

Circumscripției îi aparține teritoriul cuprins între străzile: Canalul de apă vie, Calea Vársárhelyi, Calea Aurel Vlaicu (Pécskai ut), Calea 6 vânători (Kürtös ut) calea de hotar dela periferia de nord a hotarului Libásdülő, linia ferată industrială Tagányi, cimiterul de sus, Calea Libásdülő, strada Szarvas, Calea Aurel Vlaicu (Pécskai ut), Pusta din Bujac.

Circumscripția VI, sediul: Căpitanatul din Gaj.

Aici aparține: partea cuprinsă între întreg hotarul Gaiului și Polturei, Calea Aurel Vlaicu (Pécskai ut), strada Szoros, calea Libásdülő, strada Homok și piața Gizela, precum și întreg hotarul exterior.

Străzile cari fac hotarul circumscripțiilor, o parte aparține uneia și cealaltă parte celeilalte circumscripții. Linia de hotar în tot locul trece prin mijlocul străzii.

În zilele de coronoanelor se va face în timpul săptămânii, începând dela 20—24 August ora 8 seara, în zilele atășate la circumscripțiile respective, să se prelua și blanchetele de lucru.

În circumscripțiilor vor lucra în zilele de 22, 23 și 24 August dela ora 8 seara, începând dela 6 p. m.

4. Declarațiunile se pot face numai la circumscripția la care aparține, deținătorul de coroane.

5. Fiecare poate face numai o singură declarație. Facerea a mai multor declarații și declarațiile false se vor considera și pedepsi ca contravenție.

6. Schimbul banilor se efectuează între 1 și 10 Septembrie, și anume în circumscripția I și II la banca „Victoria”, III și IV la „Aradana” și V și VI la Perceptoratul orășenesc.

Arad, la 18 August 1920.

Dr. Anghel, v.-primar
președintele comisiunii.

Măsurî împotriva ciumei.

S'a declarat contaminată de ciumă localitatea Zante și coasta Tunisiană și deci intrarea în România a provenienților și călătorilor din aceste localități se va face numai prin portul Sulina.

Vasele indemne, suspecte și infectate, călătorii, echipajul și proveniențele din Zante și coasta Tunisiană vor fi supuse în portul Sulina măsurilor provăzute în convențiunea sanitară internațională dela Paris (1903).

gheri prin medicii oficiali la locul de destinație oficiali la locul de destinație timp de 10 zile.

Intrarea în țară a cetelor de lucrători emigranți vagabonzi etc. este prohibită.

Cețiți și răspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

— **Serviciul divin ce se va oficia odată cu ocazia aniversării zilei nașterii M. S. Regei, conform deciziei ulterioare a autorităților, va începe în toate bisericile la orele 11 dimineața, iar nu la orele 10 și jumătate cum s'a publicat în numărul trecut al ziarului.**

Prăvăliile vor închide, de asemenea în birourile oficiale lucrul va înceta deci la aceeași oră.

— Comisia pentru afacerile școlilor comerciale superioare de băieți și fete din Arad a decis în ședința ținută Sâmbătă după masă, să accepteze condițiile puse de resortul instrucțiunii, adevă cu începere din anul viitor școlar să se predea în cursul prim, limba română, geografia, matematica și aritmetica comercială în limba română, iar succesiv în anii următori, și în celelalte cursuri.

Împlinind aceste condiții, profesorii celor două școli comerciale vor primi întregire de salariu dela stat.

În urma intervenției viceprimarului dr. Anghel, statul va da profesorilor întregirea de salariu, retroactiv, cu începere din 1 Septembrie a. c.

— **M. S. Regele a conferit Mareșalului Joffre colanul ordinului Carol I.**

— În urma intervenției mai multor personalități din lumea politică basarabeană, guvernul avizează asupra ridicării stărei de asedină și a cenzurii în Chișinău.

— **Ședințele parlamentului vor lua sfârșit în cursul acestei săptămâni.**

— O telegramă din Belgrad anunță că este așteptat acolo pe curând — Venizelos — primul ministru al Greciei.

Telegrame spun că din Belgrad premierul Greciei va veni cu o misiune specială la București.

— Pentru ieri după masă a fost anunțată sosirea la Arad a secretarului general de interee d. C. Buc-an și a dlui E. Bogdan, inspector general al poliției.

— Consiliul de acuză a aprobat în ședința ținută Duminică dimineața, decizia procurorului referitoare la ținerea în arest preventiv a lui Hacker și Oiaru până la judecarea cauzei lor.

— În vederea alegerii de senator al Aradului, ce va avea loc în ziua de 1 Septembrie c., și-au pus candidatura următorii: Aurel Micloși, învățător din Arad, independent, G. Dimitrescu Bumbescu candidatul federației opoziționiste și Dimitrie Raicu independent, proprietar în Arad.

Pentru aceasta alegere guvernul n'are candidat oficial.

— Guvernul italian, socotind folosul cel mare pe care-l aduc albinele cu mierea și ceara lor, a hotărât să intensifice această cultură făcând astfel patruzeci de mii de stupi, pe lângă casele păzitorilor dela căile ferate.

În felul acesta Italia nădăjduiește să sporească veniturile cetățenilor săi cu câteva milioane lire pe fiecare an.

Exemplul nu ar fi rău de imitat și de guvernul nostru.

— **Mulțumită publică.** Nicolae Nicoare, cunoscutul filantrop, a dăruit în amintirea foștilor lui colegi, 6000 cor. în favoarea învățătorilor de naționalitate slovacă, refugiați din Ungaria, cari îi aduc și pe aceasta cale mulțumiri de recunoștință. Ma 1750-1

— **Cărți didactice aprobate.** Ministerul instrucțiunii publice a aprobat sub No. 58227—920 toate manualele didactice pentru cursul primar de Iuliu Vuia. 1755—1.

— **Cu ocaziunea încheierii sezonului băilor din Moneasa tinerețea română din județul Arad organizează o petrecere împreună cu dans în saiele băilor Duminică, în ziua de 29 August 1920. După masă joc de conțesti în pară, seara la orele 8 jum. dans. Venitul curat e destinat fondului pentru ocrotirea orfanilor de război. Prețul de intrare: de familie 50 cor. de persoană 30 cor.**

Trenurile dela Arad și Brad sosesc în Sebiș la orele 4 unde primesc legătură spre Moneasa la trenul special pus în circulație cu această ocazie. Luni dimineața pleacă din Moneasa un tren special spre Sebiș, unde va avea legătură spre Arad și Brad.

— Direcțiunea școlii normale de băieți din Deva, aduce la cunoștință celor interesați: că pentru anul școlar 1920—21 sunt vacante la această școală, următoarele locuri: în clasa I: 15 burse; 15 semiburse; 10 solve. În clasa II: 4 burse; 10 solve. În clasa III: 12 semiburse; 10 solve. În clasa IV: 2 burse; 14 semiburse; 10 solve. În clasa V: 11 burse; 14 semiburse; 10 solve. În clasa VI: 15 burse; 15 semiburse; 10 solve. În clasa VII: 7 burse; 15 semiburse; 10 solve. În clasa VIII: 9 burse; 11 semiburse; 10 solve. Doritorii a ocupa aceste locuri, vor adresa cereri direcțiunii școlii, până la 10 Septembrie a. c. însoțite de următoarele acte: I. Certificatul de absolvire; II. Extractul de naștere; III. Certificatul de paupertate; IV. Certificatul familiar din care să se vadă numărul membrilor. În cerere vor specifica dacă concurează pentru bursă, semibursă, sau solvă, Examenele de admitere vor începe în ziua de 1. Octombrie.

— În curând va apare în Capitală un mare cotidian, sub direcția dlui Constantin Stere.

— **Încurajăm pe inițiatorii și doritorii din comunele județului Arad, care voiesc să înființeze cooperative, că pot lua informațiuni pentru înființarea și organizarea acestor instituțiuni dela d. G. Dimitrescu Bumbescu întemeietorul cooperativei din vechiul regat D. Dimitrescu Bumbescu se afă în Arad până la 2 Sept. a. c. La dsa vor găsi și modele de statute. Informațiuni se dau la „Românul”.**

— **Direcțiunea liceului de fete din Arad** aduce la cunoștința părinților și celor interesați, termenul examenelor de corigință, integrale, de primire etc. și a înscrierilor publicate în anuar școlar, în urma unui ordin mai nou, se schimbă în modul următor:

Examenele de corigință, integrale, de primire și particulare la 10—11 Sept. Înscrierile 12—15 Sept. Începerea cursurilor: 16 Sept.

Taxa de înscriere — 31 Lei — se va primi exclusiv în moneda Băncii Naționale.

— **Înscrierile la școala civilă de stat din Arad** (Strada Iosif Vulcan) se vor face în zilele de 13, 14 și 15 Septembrie a. c. la orele 8—12 examenele de corigință se vor ținea la 13 Septembrie la orele 14 (2) p. m.; examenele particulare la 11 Septembrie (cele în scris) și 12 Septembrie (verbale) dela orele 8 a. m.

Elevii cari se înscriu pentru prima dată școlile noastre, trebuie să fie însoțiți de părinții lor, vor aduce testimoniu școlar, extract de botez și certificat de revaccinare. Suma dactrului și truzor taxelor este 60 lei pe an.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactic trebuie să-și înainteze cererile cu ocaziunea înscrierii. Îndreptățiți a face cerere sunt acei școlari săraci, cari au moralitatea bună și nota generală lin studii *distins* sau *bine*. La cerere alătură atestatul de paupertate, dat de oficiul comunal. — **Direcțiunea.**

— În atențiunea Onor. Public române: Sosește în toată luna diferite soiuri de Medicamente și articole pentru toilette din țări străine cu prețuri redusă. Eugen Lazar și comp. Distribuție în mare la „Șarpele”. Arad, Bul. Regina Maria No. 10. La 1698—

Parlamentul.

Ședința camerei dela 21 August.

București. — D. Petre Popescu, arată lipsa de interes a guvernului față de mișcarea cooperatistă din țară. Cere ca domeniile statului, în special pădurile, să nu mai fie date în exploatare particularilor, ci numai cooperativei.

D. Zamfirescu. În numele majorităților respinge învinuirile aduse de către d. Popescu, accentuând că din contră, guvernul sprijinește cu toate mijloacele sale întărirea cooperativei.

D. ministru Garofild pentru a arăta toată solitudinea guvernului pentru cooperative, spune că s'au luat măsuri pentru favorizarea semănăturilor prin rechiziționarea semințelor dela proprietari și revânzarea la export prin băncile populare.

Guvernul a dat cooperativei sătești un export de 10 mii vagoane, liber de taxe de export.

Această încredere, de a da mișcării cooperative, o afacere de sute de milioane, este probă de interesul pe care guvernul îl poartă cooperativei.

Camera invalidează alegerea dlui dr. **Aurel Breban**, ales în circumscripția Sălaj de oarece d. dr. Breban fusese condamnat la 10 luni de zile închisoare pentru escrocherie.

La Sălaj se vor face noi alegeri.

Camera validează alegerea dlui dr. **Ioan Vancea**, ales în Ugocea (Maramureș) și după lungi și agitate discuții, aceea a deputatului **Borîș Ștefanov**.

SENATUL.

București. — Senatorii bucovineni, prin d. Tarnovski, fac o declarație arătând că d. Flondor, a fost totdeauna un conducător luminat al românilor, căruia i-se cuvin cele mai sincere elogii.

D. Nistor declară, că nu a avut intenția să tragă la îndoială patriotismul dlui Flondor, ci a ținut să accentueze, că atunci când populația Bucovinei este lipsită complet de păduri, între marii proprietari de păduri d. Flondor este cel mai mare.

D. Popovici arată lipsa de sare din Basarabia. Cere ca guvernul să se îngrijească de procurarea acestui articol, introdus în Basarabia exclusiv prin speculatori.

D. Alexe spune că o parte din vitele trimise la țară pe seama invalizilor de război, a fost dată altor persoane decât invalizilor. Cere anchetă.

D. ministru Greceanu depune proiectul pentru acordarea unui credit de 29 milioane necesar la executarea diferitelor lucrări în Basarabia, Bucovina și Transilvania.

D. ministru Cudalbu depune proiectul pentru trecerea observatorului astronomic dela instrucție la domenii.

D. Vlădescu rectorul universității din București, într-o interpelație adresată ministrului de interne, în chestia mutării senatului la universitate, cere ca universitatea să fie lăsată a funcționa în mod regulat și normal și să nu i se răpească încăperile. Sub vechiul regat universitatea abia putea funcționa, iar azi cu studenți din România Mare nu va putea de loc să funcționeze.

D. Bogdan-Duică susține cele afirmate de d. Vlădescu.

D. ministru Argetoianu și Take Ionescu arată că, între împrejurările actuale, nu se poate găsi un local potrivit pentru ședințele senatului, decât aula universității, și cu toate că recunosc se jicnește universitatea și învățământul superior, de-ocamdată senatul nu este în situația să evacueze localurile ocupate la universitate.

Moțiunea dlui Vlădescu fiind pusă la vot cu bile, se respinge cu 61 contra 36 voturi.

D. ministru Greceanu depune proiectul pentru acordarea unei pensii viagere dnei dr. **C. Istrate**.

D. Take Ionescu depune proiectul pen-

tru crearea unui subsecretariat de stat la ministerul de finanțe.

D. Cartianu depune un proiect pentru îmbunătățirea însemnărilor.

D. Trancu-Iași declară că guvernul își însușește acest proiect, care se trimete în secțiune.

D. N. Tănăsescu, raportor, citește proiectul pentru acordarea cotelor de 63 și 90 la sută.

Legea pusă la art. se admite.

Situațiunea externă.

Impresia noastră, câștigată din înțelegerea corectă a știrilor diverse, ce am primit relativ la războiul ruso-polonez, se justifică tot mai mult. Învingerea roșilor, trântită din surse suspecte, se reduce zi de zi la proporții minimale.

Coridorul Danzig, care era pe punctul de a fi tăiat, s'a refăcut și astfel eforturile bolșevicilor, ca să împedecă Polonia de a primi pe apă provizii în alimente și material de război, au eșuat.

Varșovia a fost degajată și contra-atacurile victorioase ale polonezilor, în cele mai multe sectoare, fac critică situația trupelor roșii. Retragerea lor se transformă într'un dezastru fără precedent. În trei zile polonezii au înaintat 90 de kilometri.

Aripa stângă poloneză a pătruns în locul dintre Norev și Bug.

Această schimbare a raporturilor pe câmpul de luptă, firește, a produs o schimbare și în raporturile diplomatice. Înainte de toate a dat curaj delegațiilor poloneze la Minsk. Aceștia acum se opun deciziunilor privitoare la dezarmarea armatei polone și nici nu voesc să facă bolșevicilor concesii și facilitări pentru comunicația dintre Rusia și Germania.

Rezistența eroică a polonezilor, care s'ar putea preface într-o victorie chiar, va avea, așa credem urmări și asupra raporturilor diplomatice dintre Franța și Anglia, cari puteri erau aproape de a ajunge la un serios diferend pe chestiunea poloneză. Se pare că Englezii au s'o pătească cu bolșevicii r. și, ca și cu amicii lor unguri, pe cari tot englezii îi sprijineau, trimițându-le ca un fel de povățitor pe generalul Smuts, la timpul său. Armatele române au pus însă atunci capăt cochetărilor anglo-ungurești. Se prea poate, ca generalul Pilsudski să priveze de orice utilitate și simpatii atât de transparente ale d-lui Lloyd George pentru forma sovietică de guvernare.

Noua stare de lucruri în adeamă pe toți cei competenți să grăbească soluționarea norocoasă a unei înțelegeri cordiale între România, Grecia Serbia, Cehoslovacia și Polonia, formându-se astfel un cordon puternic dela Marea Baltică până în Dardanele pentru apărarea civilizațiunii. Prinși în cercurile de oțel ale acestui cordon bulgarii și ungurii vor trebui să se resemneze și Europa centrală va ajunge în situațiunea de a-și începe refacerea culturală și materială.

Sancțiuni pentru nesupușii la incorporările militare.

Ministerul de război a dat următorul ordin circular pentru lămurirea situației militare a nesupușilor la incorporarea contingentului 1900—1920, în legătură cu decretul lege de amnestie nr. 1547920 și cu ordinul circular nr. 809920.

1. Nesupușii la incorporare contingentul 1900—1914, adecă anterior datei de 28 Iulie 1914 nu beneficiază de amnestie; ei trebuiesc trimiși în judecata curții marțiale și reținuți la corp pentru complectarea serviciului legalmente datorit.

Omișii recruții în lipsă vor face un an mai mult, conform legii de recrutare.

2. Nesupușii la incorporare contingentul prezintă la corp în termenul prevăzut de decretul-lege de amnestie nr. 1547, 1920; aceștia ca și cei dela nr. 1 de mai sus vor fi încorporați pentru satisfacerea obligațiunilor legii de recrutare.

Aceștia ca o strictă aplicare a decretului-lege nr. 1547—920.

TELEGRAME.

(Agenția „Danubiu”).

Situația externă a Austriei.

Viena. — În ședința comisiei afacerilor externe a parlamentului Austriei, secretarul de stat Renner făcând un expozeu al situației externe, a arătat, că raporturile dintre Austria și toți vecinii săi, cu excepția ungarilor, sunt dintre cele mai cordiale.

Raportul dintre Austria și Ungaria, rămâne încordat, din cauza atitudinii Ungariei în chestia evacuării teritoriilor germane, din Ungaria occidentală. Ungaria continuă a călca dreptul poporului german din acea provincie, de-a se uni cu Austria. A accentuat, că amenințările militare ale Ungariei nu vor schimba într-un nimic hotărârea Austriei, de-a proceda fără întârziere la încorporarea Ungariei occidentale.

Relativ la viitoarele raporturi dintre Austria și România, d. Renner a declarat, că simpatiile Vienei față de români sunt foarte vechi, însă până acum, din cauza legăturii dualiste cu Ungaria, nu s'au putut manifesta în mod practic și deplin. Vechile piedeci acum au dispărut și toate serinele arată că între Austria și România, legăturile economice și de simpatie se vor intensifica, spre binele ambelor popoare.

De încheiere d. Renner a arătat încă o dată necesitatea celei mai stricte neutralități a Austriei în războiul polono-rus și și-a exprimat nădejdea, că liga națiunilor va fi dreaptă față de Austria.

Nouă victorii polone.

Paris. — Prin contraofensiva polonă, trupele polone au înaintat spre nord și răsărit 50 de klm. Recucerirea orașului Brest-Litovsk este chestie de zile.

Decizia consiliului de acuză în chestia contrabandiștilor.

Consiliul de acuză, luând Sâmbătă dezbateri chestiunea ținerii în arest preventiv a persoanelor implicate în contrabanda cu coroane, lei și valută streină, decideră de curând de poliția din localitate, a cere a pune pe picior liber pe surorile Szentivanyi Hajnal și Anna, Epstein Antal, soția lui Hanthó Jenő, Niedermayer György, Iuliu Lazar și Krausz János sunt ținuți și pe mai departe, în arest preventiv.

Surorile Szentivanyi și Epstein Antal au părăsit încă Sâmbătă penitenciarul, iar soția lui Hanthó Jenő și Niedermayer György au fost predați poliției, deoarece împotriva lor s'a pornit și acțiune pentru spionaj.

În motivarea deciziei consiliului de acuză, se spune, că *nu judecătoria este chemată să apere interesele financiare ale statului*, ci statul a instituit alte organe pentru apărarea acestor interese ale sale. În motivare se spune mai departe, că în cazul actual poate fi vorba numai de infracțiuni, ce se pedepsesc, în sensul legii vamale, cu 2—5 ani închisoare, deci aceste infracțiuni sunt de un caracter, ce nu justifică ținerea în arest preventiv a persoanelor, cari cel mult au vina de complicitate.

Motivarea Consiliului de acuză ne pare ciudată, în ce privește interesele statului, și credem că asupra ei se va reveni.

Cenzurat: Alex. T. Stamatiad.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO
În 23, 24, 25 August

Serie Ellen Richter

Cealaltăria la cele 10 flori de lotus.
Dramă japoneză în 4 acte.

În rolul principal: Ellen Richter, Carol Reinhardt și Victor Janson.

Teatrul URANIA
În 23, 24, 25 August

Senzație artistică.

Prăpăstia sufletelor
Piesă în 5 acte. Seriază și arangeată de Urban Gad.

Primi actori: Hella Moia și Alf Blütecher.

CONCURS.

Postul de secretar comunal din Chizdă, precum și posturile de subsecretari comunali respective cercului din secretariatele Sîstarovet, Dorgoș, Chelmac, Măslac, Bogda și Neudorf fiind vacante public concurs.

Reflecții să-și înainteze rugărilor ajustate conform normelor până la 10 Septembrie 1920 subsemnatului.

Normele de salarizare vor fi cele prevăzute în decretul XX al Cons. Dir. respective în ord. Resortului de Interne nr. 6770—919 apărut în „G. O.” nr. 60.

Lipova, la 22 Iulie 1920.

Pe 1758—1 V. PETRU, p. primpretor.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștință celor interesați că Regt. 109 Inf. are vacanță bugetară în corp de un maestru armurier și un șef de gornști Cei care au aceste specialități, să prezinte actele necesare pentru angajare.

Comandantul Regimentului 109 Infanterie
Re 1726—8 Lt. Colonel BECHEANU.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința invalizilor de război din județul și orașul Arad că la Regimentul 109 Inf. a luat ființă pe la 1 August cor. „Căminul invalizilor de Război” unde invalizii de război găsesc adăpost și întreținere atât în trecere cât și pe un timp mai îndelungat.

Comandantul Regimentului 109 Infanterie
Re 1727—8 Lt. Colonel BECHEANU.

CORVINA

Intreprindere comercială generală de comision și agentură. Arad, Piața Avram Iancu (Szabadsäg) No. 12.

OFERĂ SPRE VÂNZARE URMĂTOARELE :

O mină de cărbuni în Ardeal, în funcțiune, cărbuni de 500—6000 calorii, de calitatea cărbunilor de Prusia.

Telescopul ingineriei minelor se poate vedea.

Un teren cu cinci edificii, șase (6) vagoane sticlă de geam, Solinsek și franceză 900 kgr.

Văzde de părete, culoare deschisă și închisă, fabricat veritabil Szöller. Două vagoane de cuie în toate dimensiunile, 20 vagoane zahăr cristal. Una vagonă petrol, 15 p. ulei de nucă 15 p. colorat de miniu, original B.—B. U., 100 chlgr. Nigerosin anilină neagră sgronturoasă, 2 vagoane piatră vântată, 99%, ab gara de primire 35 vagoane.

Export: 100 vagoane petrol, 200 vagoane benzină ușoară, 300 vagoane grâu, 1000 vagoane sare.

CUMPARĂ :

Trunchiu de brad, cantitate mare, 2—6 m. grosime până la 35cm., stejar pentru lucrări în mine mai multe mii lemne de foc, un vagon mac, 2 vagoane brânză de oaie, în butoaie, 30 vagoane ovăș, slănină, untură, făină, 5—6 vagoane porci macri, 1 vagon miere.

În cheim contract pentru varză de toamnă, porumb, pe prețul zilei în orice cantitate.

Oferte în scris cu putere obligatorie.

Primește tot felul de reprezentante. Caută comisionari în comunele mai mari din Bănaț. Co 1734—1.

„Cornul Vânătorului”

Otel, restaurant și Cafenea.
Culină excelentă, în cafenea
mâncări și beuturi alese. Ser-
viciu prompt. Ku 1343—20

AVIZ.

Se caută UN ȘEF DE GORNȘTI la Regimentul 104 Infanterie. Doritorii a se adresa la Sighetul Maramureș la Regim. 104 Infanterie.

Re 1676 15 Comandamentul Regimentului.

De vânzare

În provincie o casă cu locuințe, prăvălie deplin instalată, cu brevet pentru vînderea băuturilor spirituoase și pentru tutungerie. Informații se pot lua de la: Oheorghe Isravnic, Șiclău. la 1751—5

IOSIF BREBAN
MĂESTRU BĂRDAR DIPLOMAT

Arad, strada Kasza 31/a. Am onoare a a țuce la cunoștință On. public românesc, că de și sunt invalid primesc renovări de case, grajduri, reparaturi de coperișe de case cu șindii sau țigle precum și lucrări de construcție. La dorință mă duc și în provincie. Prețurile cele mai ieftine. 1740-6

GRÜNWARD și MOSKOVITS

Mare magazin de zahăr, zaharicale, fructe coloniale, mărfuri de Norinberg și mărunțișuri.

ARAD, (în fața cu primăria).

On 1200—12

IOAN KÖÖ

magazin de manufactură și stoffe de modă Arad, Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni) casa Wanicsek
Recomandă depozitul bogat asortat cu articole de manufactură și stoffe, engro și în detaliu. Kö 1355-20

CASSETE DE FIER,
INSTALAȚIE ELECTRICĂ,
CANDELABRE ȘI
MATRICE DE METAL

Ko 1423—20

pentru prețuri avanta-
tajoase de vânzare

Daniță Koch

mecanic, întreprindere
pentru instalații elec-
trice ARAD, strada
Eminescu (Deak F.) 43.

IOAN TINCU

ORTOPED, PANTOFAR DE LUX,
FABRICANT DE PROTESE

anunță onoratului public că și-a deschis atelierul în ARAD, str. ASZTALOS SANDOR nrul 4. După o practică de ani în meserie, în fabricile din Berlin și Viena, cred a putea satisface pretențiile onoratului public. Lucră ghete de orice modă, pentru diferite picioare diforme și primesc comenzi de proteze pentru invalizi și reparatura protezelor vechi. Ti 1752—3

Banca de Scont a României
Sucursala SIBIIU, caută

UN CONTABIL

care să cunoască limbele
română și germană. He 1759-4

MARELE MAGAZIN GENERAL DIN BUCUREȘTI.

Calea Moșilor
1, 3, 5. Colț cu
piața Sf. Anton.
Telefon: 36—2.

Articole de Manufactură, Pân-
zării, Mătăsuri, Lainagiuri de
ultima modă, Mercerie, Galan-
terie, Covoare, Linoleum, Ar-
ticole pentru Menaj, etc. etc.
— Fabricațiune proprie de
articole de voiage. — Casă
de încredere de primul rang.

MARI REDUCERI DE PREȚURI.

Ke 1729—4

PRĂVĂLIE NOUĂ

Am onoare a aduce la cunoș-
tință comercianților revân-
zătorilor, că am deschis, în foștul
local al casei comerciale —

MIHALY și BRUCKNER

ARAD colțul strada Horea
(Széchenyi) un mare depozit
permanent cu totfelul de mă-
runțișuri, articole de galan-
terie, perii, hârtie și lămpi.
Rogăm binevoitorul să vină
al publicul cumpărător și
pentru viitor :: cu stima

GONDA și COMP.

Magazinele A. SCHULLER

BUCUREȘTI, Bulevardul Elisabeta Nr. 2. :: Cele mai
bine asortate în articole de: MANUFACTURĂ și PÂN-
ZETURI, STOFFE de DAME și BARBĂTEȘTI, INCAL-
TĂMINTE de BARBAȚI, DAME și COPIL, COLONIALE,
FERARII și GEAMURI. :: Vânzând cu prețurile cele mai
reduse en gros și en detail. :: Se fac vânzări și în coșoane.

A 1701—6